

روزنامه صبح غرب کشور

صاحب امتیاز: مسعود جوادنل | مدیرمسئول: سید حسن قشمی | سردبیر: زهره پوروهایی | چاپ: پیام رسانه | نشانی تحریریه: همدان، خیابان پاستور، کوچه شهید عزیزیان، پلاک ۵۹

سیهرغرب، گروه دُرهای ذَرّی – فاطمه فراقیان؛ دانشجوی کارشناسی ارشد و پژوهشگر ادبیات پایداری دانشگاه حکیم سبزواری با اشاره به شوق انقلابی که سرود و سروده‌های امثال حمید سبزواری در دل انقلابیان ایجاد می‌کرد، گفت: قلم و دوات او برای وطن‌دوستان دوا و شفا و برای دشمنان تیری در چشم و خاری در گلو بود.

نخستین همایش ملی سرود و سروده‌های انقلاب اسلامی ۲۲ خردادماه سال جاری به همت جمعی از استادان در دانشگاه حکیم سبزواری برگزار شد؛ رئیس همایش محمدعلی رنگنه‌اسدی (رئیس دانشگاه حکیم سبزواری)، دبیر اجرایی امین کوشکی (عضو هیئت‌علمی دانشگاه حکیم سبزواری) و دبیر علمی علی صادقی‌منش (مدرس گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه حکیم سبزواری و پسادokترای اسطوره‌شناسی) بودند.

در گزارش بخش نخست این همایش گفتیم که: سرودهای ظلم‌ستیز حسین‌آقا ممتحنی، شهره به حمید سبزواری که در پایان این سده به سال ۱۳۹۵ چشم از جهان فرو بست، بخشی سترگ از هویت ما است.

رئیس دانشگاه حکیم سبزواری در این همایش با بیان اینکه بازشناخت سرچشمه‌های انقلاب اسلامی ایران جز با کاوش در اندیشه و هنر پیشروان آن امکان‌پذیر نیست، گفت: در این میان آنچه شالوده‌ای از اندیشه و هنر مبارزان راه آزادی و انقلاب اسلامی را به بهترین شکل به تصویر می‌کشد، سرود و سروده‌های انقلاب اسلامی است.

دبیر علمی نخستین همایش ملی سرود و سروده‌های انقلاب اسلامی نیز با بیان اینکه در آغاز فرّنی نو در پی واکاوی نیرویی هستیم که یک سده از غربی‌ترین نقطه آمریکای لاتین تا شرقی‌ترین نقطه چین پایه‌های اقتدار حکومت‌ها را بر لوزه درآورد، گفت: نیرویی که ابزارش واژه بود، واژه‌ای که سوار بر یال موسیقی، همچان می‌آفرید و از آه، فریاد می‌ساخت (سرود)». دانش‌آموخته دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه سمنان نیز در این همایش با اشاره به رسم نظم خراسان در قصیده‌های حمید سبزواری، گفت: حمید سبزواری شاخص‌ترین چهره شعر انقلاب اسلامی است و به‌حق پدر شعر انقلاب نام گرفته؛ چراکه شعر او شناسنامه انقلاب اسلامی است. شاعری که تقریباً در تمام فرازوفروده‌های تاریخ انقلاب اسلامی از آغاز نهضت امام خمینی (ره) در سال ۴۲ تا زمان وفات در سال ۹۵ حضور فعال داشته است و پُرکارترین شاعر انقلاب هم هست؛ مجموعه آثار چهارجلدی او با نام «این بانگ آزادی» در سال ۹۷ به اهتمام نشر سیمرغ هنر منتشر شد.

حال در بخش دوم، گزارش این‌ همایش را با گفته‌های مهیار علوی‌مقدم، عضو هیئت‌علمی گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه حکیم سبزواری در مصاحبه با هستی قادری شهبی، پژوهشگر پسادokتری زبان و ادبیات فارسی پی می‌گیریم؛

«با سلام و درود بسیار، جناب آقای دکتر علوی‌مقدم بسیار سپاسگزاریم که دعوت ما را پذیرفتید. شما پژوهش‌های متعددی در حوزه ادب پایداری دارید و با مختصات سرود به‌خوبی آشنا هستید. اگر موافق باشید بحث را از ریشه‌یاب‌ه واژه سرود و دیرینه سالی آن آغاز کنیم؟ با درود بسیار به همه پژوهندگان و دانش‌پژوهان فرهنگ و اندیشه ایرانی. سرود با ریشه زبان پهلوی «سروت» و زبان اوستایی «سروانه» و در فارسی دری «سور» قدمتی بسیار کهن داشته و با نغمه‌سرایی، صدای پرندگان، آواز و خوانندگی پیوند دارد. آنچه که امروز با تک‌سرایی و عمدتاً هم‌سرایی و هم‌خوانی همراه است و به آن سروده‌های دسته‌جمعی می‌گویند، در تاریخ ایران و جهان به‌گونه شنیداری رواج داشته و به‌صورت یک سرود واحد حماسی بود که

تلفن دفتر مرکزی: ۳۱۳۲۰ - ۰۸۱ | امور مشترکین: ۰۹۱۸۳۱۶۸۵۷۴

صاحب امتیاز روزنامه: ۰۹۱۸۸۱۲۱۵۴۱ | آگهی‌ها: ۰۸۱ - ۳۸۲۵۴۰۰

پيامک: ۳۰۰۰۱۸۱۸۶۰ | ارتباط با تحریریه: ۰۸۱ - ۳۸۲۷۲۹۹۹ | دورنما: ۰۸۱ - ۳۸۲۸۱۸۴۹

| گستره توزیع: استان‌های ایلام - کرمانشاه - کردستان - مرکزی - همدان |

سندج ✨ ۱۹، ۴۰ | ایلام ✨ ۲۱، ۳۶ | مرکزی 🌧 ۱۸، ۳۶ | کرمانشاه ✨ ۱۸، ۳۹ | همدان 🌟 ۱۶، ۳۷

sepehrgharb_live 📞   Email: sepehrgharb.news@gmail.com   www.sepehrgharb.ir 🌐

مرا اسکن کنید

- یکشنبه ۲۳ مرداد ۱۴۰۱
- سال دوازدهم - شماره ۲۳۴۷

حدیث

امام رضا علیه‌السلام شب‌ها در بسترش بسیار قرآن می‌خواند و هرگاه به آیه‌ای که در آن از بهشت یا آتش یاد شده بود می‌رسید، می‌گریست و می‌پشت را از خدا مسئلت می‌کرد و از آتش به او پناه می‌برد.

عنوان اخبار الرضا علیه‌السلام، ج ۲، ص ۱۸۲

ما همه رفتار و کردارمان را به امام امت، آن پیر چماران مدیون هستیم؛ او به مردم باری قرآن و انمه اظهار راج را آموخت.

شهید سیدامیر فدایی‌فروتن

شاهد

در نخستین همایش ملی سرودهای انقلاب اسلامی با محوریت شعر حمید سبزواری مطرح شد:

شعر حمید سبزواری در دل انقلابیان شوق می‌آفرید و در دل بیگانگان شور (بخش دوم)

ترانه‌های الایی.

– پس چرا بعضی اوقات برای اشاره به ترانه‌ها از واژه «سرود» استفاده می‌کنند؟

متأسفانه چنین است. پس از انقلاب به‌دلیل دیدگاه منفی برخی متدینان نسبت به پیشینه ترانه‌خوانی و نام ترانه در دوره پهلوی اول و پهلوی دوم، برای نامیدن تصنیف‌ها و ترانه‌هایی با موضوع انقلاب و یا جنگ عراق و ایران، از اصطلاح سرود و برای هر ترانه و آواز دیگری هم از واژه سرود استفاده کرده و همچنان استفاده می‌کنند. گویا این‌نظر برخی تفاوتی بین ترانه‌ها و آواز زندیاد استاد محمدرضا شجریان و سرودهایی که یک گروه سرود در مدرسه‌ای می‌خواند، نیست و هر دو را سرود می‌نامند! ویژگی ماهوی سرود، افزون‌بر موسیقی و شعر، جنبه هم‌خوانی و هم‌سرایی و گُر خواندن آن است. برای همین است گروه ارکستر سمفونیک تهران، گروه ارکستر سازمان صداوسیما، گروه گر این فرهنگ‌سرا و یا آن فرهنگ‌سرا و گروه‌های آوازخوانی هم‌خوانی کوچک و بزرگ در مدارس و دانشگاه‌ها، گروه سرود هستند و سرودخوانند.

– بنابراین سرود تعریفی خاص دارد که دارای مشترکاتی با تصنیف و ترانه است؟ درست است. سرود از آنجایی که با مؤلفه– های موسیقایی، آهنگین و عمدتاً همخوانی و هم‌سرایی و دسته‌جمعی همراه است، جنبه تهییج‌کننده و ترغیب‌کننده‌ای دارد و به‌ویژه در رویدادهای گوناگون تاریخی که روند جریان‌ها و حوادث شتابنده است، کاربرد سرود دوچندان می‌شود. این موضوع دقیقاً از زوهای پیش از پیروزی انقلاب در ۲۲ بهمن‌ماه ۱۳۵۷ تا به امروز، به‌روشنی و گستردگی دیده می‌شود. مثلاً آواز «ایران، رگبار مسلسل‌ها» که با تک‌خوانی رضا رویگری در آستانه ۲۲ بهمن‌ماه ۱۳۵۷ و با سازهای کوبه‌ای مانند طبل و سنج آفریده شد، ترانه‌ای سرودگونه است و یا مثلاً سرود «خمینی ای امام» که در ۱۲ بهمن‌ماه ۱۳۵۷ در فرودگاه و در حضور امام خوانده شد و یا «برخیزید ای شهیدان راه خدا» که در ورود امام در بهشت زهرا

در صورت ترانه خوانده‌اند. شما اشاره‌ای کردید به سه نوع آواز. موسیقی «تصنیف»، «ترانه» و «سرود». این سه نوع چه تفاوت‌هایی باهم دارند؟ درحقیقت اصطلاح ترانه و سرود، با وجود قدمتی که دارد، دو اصطلاح جدید است که تقریباً از حدود ۱۳۲۵ رواج یافت و ترانه‌سرایی به‌تدریج رونق و در ساختار موسیقی ایران جای گرفت. تفاوت اساسی تصنیف و ترانه این بوده که تصنیف، آهنگی است ریتمیک براساس موسیقی و شعر و سازهای سنتی. شعر تصنیف، برخلاف شعر سنتی دارای وزن‌های متنوع و مصراع‌های نامساوی است، برخی کوتاه و برخی بلند. نزدیکی اوزان عروضی شعر فارسی با ادوار موسیقایی، بین شکل اشعار سنتی فارسی و تصنیف شباهت ایجاد کرده است. تصنیف دارای وزن عروضی و قافیه بوده و برای مناسبت‌های مختلف ساخته می‌شود و بعد رواج پیدا می‌کند. تصنیف ملو از آرایه‌های ادبی است و گاه غیر ریتمیک و عمدتاً غیر ملودیک بوده، اما ترانه آهنگی است بر مبنای سبک‌های گوناگون موسیقی و سبک‌های شعری گوناگون و عمدتاً با سازهای موسیقی فرنگی و یا حتی سنتی.

ترانه، سروده‌ای است کوتاه و برآمده از توده مردم. موسیقی ترانه برخلاف تصنیف، فاقد موازین علمی است و می‌تواند بنا بر نظر خواننده کوتاه و بلند شود و وزن معینی ندارد. ترانه برخلاف تصنیف، ساختمانی ساده دارد و فاقد آرایه‌های ادبی پیچیده است. ترانه، ریتمیک و ملودیک بوده و اغلب شامل یک قطعه ضربی است و سنگینی خاص تصنیف را ندارد. مثلاً «مرغ سحر» سروده ملک‌الشعراى بهار و با آهنگ مرتضی نی‌داوود، تصنیف است و آهنگ‌هایی که خوانندگان ایرانی ساکن در ایران و یا خارج از ایران می‌خوانند، ترانه است؛ حال چه می‌خواهد ترانه‌های عاشقانه باشد و یا برزمی، وصفی، حماسی و رزمی و حتی

اجرا شد، سرود است. بعضی از این سرودها، فقط توسط گروه هم‌سرایان و بدون همراهی سازهای موسیقی اجرا شده‌اند. «ایران، ای سرای امید»، «بوی گل سوسن و یاسمن آمد»، «بهاران خجسته باد»، «والا پیامبر، محمد (ص)»، «خلبانان»، «ای ساربان»، «ای ایران ای مرز پرگهر»، «کجایی ای شهیدان خدایی» سرود هستند که در همه آن‌ها از عنصر موسیقی، شعرهای انقلابی و از همه این‌ها مهم‌تر جنبه تهییج‌کنندگی و ترغیب‌کنندگی به گسترده‌گی استفاده شده است. سرود «والا پیامبر، محمد (ص)»، اثر جاودانه فرهاد مهراد که گروه هم‌سرایان، ارکستر و تک‌خوان در یک ترکیب عالی، مضامین والایی از شعر و حدیث را روایت کردند هنوز هم یکی از درخشان‌ترین سرودها و سروده‌های دوران انقلاب اسلامی است. ازاین‌رو هر نوع هم‌خوانی و هم‌سرایی، با ریتم و آهنگ و با هدف تهییج و ترغیب و عمدتاً با مضامین وطنی و یا درون‌مایه‌های اجتماعی و سیاسی را می‌توان سرود نامید.

– از آنجایی که موضوع «نخستین همایش ملی سرود و سروده‌های انقلاب اسلامی» در بزرگداشت مرحوم حمید سبزواری است، ایشان چه جایگاهی در حوزه سرودهای انقلاب اسلامی دارد؟

عموم آثار مرحوم حمید سبزواری ازجمله سرود دره، سرود سپیده، سرودی دیگر، تو عاشقانه سفر کن و بانگ جرس، دارای ماهیت تبدیل شدن به دست‌مایه‌ای برای هم‌خوانی و هم‌سرایی با ریتم تند و آهنگین و با هدف تهییج و ترغیب است. سروده‌های حمید سبزواری به‌سادگی می‌توانند به «سرود» تبدیل شوند، چراکه تمام ویژگی‌های ماهیت سرود را دارند و بافت موضوعی آن‌ها ازجمله مضامین مربوط به انقلاب، جنگ ایران و عراق، هویت ملی و دینی و درون‌مایه‌هایی ازاین‌دست، این فرآیند تبدیل سروده به سرود را آسان می‌کند. مرحوم حمید سبزواری شعری سروده است با عنوان «همای جلودار» با حدود ۷۸ بیت که به سرودی با صدای حسام‌الدین سراج و دکلمه فرح‌الله سلحشور تبدیل شده است؛ وقت است تا برگ سفر بر باره بندیم/ دل بر عیور از سد خار و خاره بندیم

گاه سفر آمد، نه هنگام درنگ است/ چاووش می‌گوید که ما را وقت تنگ است

گاه سفر شد، باره بر دامن برانیم/ تا بوسه‌گاه وادی ایمن برانیم

وادی پُر از فرعونیان و قبطیان است/ موسی

چگونه مصرف برق لوازم خانه را کاهش دهیم؟

چایی ساز

- کتری را به اندازه مورد نیاز آب کنید تا زودتر به جوش بیاید.
- تا حد امکان به جای استفاده از کتری، آب را روی اجاق گاز بجوشانید.

یخچال فریزر

- در یخچال را زیاد باز و بسته نکنید.
- از گذاشتن غذای داغ داخل یخچال خودداری کنید.

اسپلیت

- دمای اسپلیت را روی دمای متوسط تنظیم کنید.
- سالی یک بار دستگاه را سرویس کنید.

تلویزیون

- از خاموش و روشن کردن مکرر تلویزیون بپرهیزید.
- در صورت عدم استفاده از تلویزیون، دوشاخه را از پریز بکشید.

روابط عمومی شرکت توزیع نیروی برق استان تهران

edch.ir

سه شنبه ها

نیم بهاء

به سینما بیایید

قیمت بلیت های پردیس سینمایی مهر قدس

۴۰ هزار تومان در روز سه شنبه ۲۵ هزار تومان

قیمت بلیت های سینما فلسطین ۲۵ هزار تومان

روز سه شنبه ۱۲/۵۰۰ هزار تومان

• برنامه اکران فیلم های پردیس سینمایی مهر قدس •

تی تی	بازیووو	علفزار	انفرادی
هناس	دوزیست	چند میگری غریبه کنی	کوزوو

• برنامه اکران فیلم های سینما فلسطین •

علفزار	انفرادی	والدین امانتی	هناس	سگ پند	بازیووو

• جهت اطلاع از زمان سانس ها و تهیه بلیت اینترنتی از طریق سایت: www.gisheh7.ir اقدام نمایید

سینما فلسطین: ۳۷۵۲۳۴۴ ..... سینما پردیس مهر قدس: ۳۲۵۲۴۷۰۰ • تلفن تماس جهت پیش خرید و رزرو بلیت